



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'de Tiyatro Sanatı'nın; demokrasi kültürü gelişmiş Avrupa Birliği üyesi ülkelerde olduğu gibi önemi, gerekliliği, demokrasi kültürünün gelişmesini sağlayan bir gereksinim olduğu şeklindeki işlevleriyle işe yararlılığı ile denk bir kültürel sahiplenmişliği söz konusu değildir.

Tiyatroculuk mesleğini bu önemi ile birlikte gereksinim olarak kabul etmemek bu mesleğin gelişmesi konusunda önlem almamayı da beraberinde getirmektedir.

Bu sorun kültürel hizmetlerin ulaştığı kitle bakımından az gelişmiş ülke olarak değerlendirilebilecek ülkemizde sürekli tiyatro yapılmasını, çok kısıtlı olanaklarla Türkiye geneline düzenli olarak tiyatro götürülmesini sağlayan yıllık bütçesi Avrupa Birliği üyesi ülkelerdeki benzerleriyle karşılaştırılmayacak kadar düşük olan Devlet Tiyatrolarının "devletin tiyatrosu olmaz" tartışmalarıyla kapatılmasının önerilmesi; Devletin bütçeden bu alana para vermemesi gerektiğinin söylenmesi ve yine bu konuda koltuk başına düşen maliyet hesaplarının yapılması, tiyatro sanatının ve kültürünün ülkemizde algılanmadığını göstermektedir.

Bu konuda hem toplum olarak, hem de devlet yönetimi olarak bir ilerleme kaydetmek zorunda olduğumuz ortadadır.

Ülkemizde tiyatro sanatı 5441 sayılı yasa ile bir kamu hizmeti olarak düzenlenmiştir. 1949 yılında çıkarılan 5441 sayılı kanunla Devlet Tiyatroları'nın, özerk ve özgün bir Cumhuriyet kurumu olması amaçlanmıştır.

Ancak Devlet Tiyatroları Genel Müdürü'nün görevden alınması ve görevden alınmasına neden olan arka plandaki gerekçeler bu özerkliği görmezden gelmenin bir sonucudur. Bu görev değişikliği Devlet Tiyatrolarındaki huzuru bozmuş, verilmekte olan kamu hizmetlerinin aksamasına neden olmuştur.

Üyesi olmak için her türlü çabayı harcadığımız Avrupa Birliği ülkelerinin kültür düzeyi, ortaklık için aranan şartlardan biridir. Nitekim 3 Ekim tarihinde imzalanan Türkiye için Müzakere Çerçeve Belgesi'ndeki fasıllardan birinin başlığı "Eğitim ve Kültür" dür.



Kültür, kültürel hizmetlerin ve bunun içinde tiyatronun bireyi özgürleştireceği ve bunun demokratikleşme sürecinde önemli katkılarının olacağı açıktır.

Anayasamızın 26., 27. ve 64. maddeleri İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ne paralel olarak bu alanda pozitif ve negatif statü haklarını korumayı devlete bir görev olarak yüklemiştir.

Bu hükümlere ve gerçeklere rağmen "Devletin tiyatrosu olur mu" yönündeki tartışmalar objektif değildir.

Bu nedenlerle;

1- AB üyesi ülkelerin tiyatro konusundaki anlayışı, örgütlenmesi, telif hakları, tiyatronun ve genel olarak sanatın özgürlüğü ve özerkliği, siyasi ve kültürel bakış açılarının değerlendirilmesi ve ülkemizle karşılaştırılması;

2- Kişi başına düşen gelir düzeyi, gelişmiş demokratik haklar açısından; AB üyesi ülkelerden farklı olan Türkiye'de devamlı, istikrarlı tiyatro yapılmasını ve devletin tiyatroyu desteklemesi, gelişmesine yardımcı olması doğrultusunda alınacak önlemlerin belirlenmesi ve bir sistem oluşturulması

3- Şeffaf ve katılımcı yönetim ilkesinin demokratik sistemlerde benimsenen, kıskançlıkla sahip çıkılan bir dönemde; ülkemizde Kültür ve Turizm Bakanlığı görevini yürütenlerin "davul benim boynumda, tokmak onlarda mı olacak" söyleminin katılımcı yönetim anlayışıyla uyuşup, uyuşmadığının belirlenmesi

4- Türkiye'nin eğitim-öğretim sisteminde Tiyatro kültürünün, bilgiyi rol oynayarak kullanma ve demokrasi kültürünün bireylerini oluşturmada müfredatta bulunan "Drama" dersinin etkin hale getirilmesi amacıyla alınacak önlemlerin belirlenmesi

amaçlarıyla Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını saygıyla dileriz.

Berhan ŞİMŞEK
İstanbul Milletvekili ve
33 Milletvekili

- 1.- Berhan ŞİMŞEK- İstanbul
- 2.- Hüseyin EKMEKÇİOĞLU- Antalya
- 3.- Ramazan Kerim ÖZKAN- Burdur
- 4.- Sedat PEKEL- Balıkesir
- 5.- Halil AKYÜZ- İstanbul
- 6.- Yücel ARTANTAŞ- Iğdır
- 7.- Hasan ÖREN- Manisa
- 8.- Ali OKSAL- Mersin
- 9.- Uğur AKSÖZ- Adana
- 10.- Vezir AKDEMİR- İzmir
- 11.- Abdulaziz YAZAR- Hatay
- 12.- Fuat ÇAY- Hatay
- 13.- Nadir SARAÇ- Zonguldak
- 14.- Ufuk ÖZKAN- Manisa
- 15.- Feridun AYVAZOĞLU- Çorum
- 16.- Halil ÜNLÜTEPE- Afyonkarahisar
- 17.- Muharrem KILIÇ- Malatya
- 18.- Enver ÖKTEM- İzmir
- 19.- Atilla KART- Konya
- 20.- Ahmet YILMAZKAYA- Gaziantep
- 21.- Abdurrezzak ERTEN- İzmir
- 22.- Osman ÖZCAN- Antalya
- 23.- Kemal SAĞ- Adana
- 24.- Atila EMEK- Antalya
- 25.- Mehmet S. KESİMOĞLU- Kırklareli
- 26.- Tuncay ERCENK- Antalya
- 27.- Özlem ÇERÇİOĞLU- Aydın
- 28.- Erol TINASTEPE- Erzincan
- 29.- Vahit ÇEKMEZ- Mersin
- 30.- İsmail DEĞERLİ- Ankara
- 31.- Ahmet ERSİN- İzmir
- 32.- İsmail ÖZAY- Çanakkale
- 33.- Mehmet KÜÇÜKAŞIK- Bursa
- 34.- Mehmet Vedat MELİK- Şanlıurfa